

Det er en begrænsning på demokratiet, og derfor mener jeg, at det er et demokratisk krav at arbejde for selvstændigheden.

Dér, hvor jeg måske er uenig med hr. Holger K. Nielsen, er i spørgsmålet om, hvorvidt man kan skabe stabilitet ved hjælp af en beslutning. Det er rigtigt, at der er en risiko for ustabilitet, hvis man får en selvstændig Kosovostat, men prøv at se, hvor meget ustabilitet det har skabt, at man ikke har haft en selvstændig Kosovostat. Det har virkelig skabt ustabilitet.

Derfor er det afgørende, at hvis vi ønsker stabilitet, så bliver vi nødt til at lade folkene selv bestemme. Hvad er grunden til, at vi har haft en relativt stabil situation i det dansk-tyske grænseland efter Første Verdenskrig? Jeg mener, der er én central grund, og det er, at man fik trukket nogle linjer, som folk accepterede, fordi det var en demokratisk beslutning, selv om der stadig væk var mindretal på den ene og den anden side, og de skulle have rettigheder.

(Kort bemærkning).

**Per Stig Møller (KF):**

Jeg vil også godt bore lidt i, hvad hr. Holger K. Nielsen egentlig vil. Hvis Kosova skal være en autonom republik – og vi var enige om, at de 10 pct. ikke skal styre de 90 pct. – og hvis de 90 pct. så om en 3 års tid f.eks. vedtager et selvstændigt Kosovo og erklærer det, så går jeg ud fra, hr. Holger K. Nielsen vil acceptere det.

Det er jo det, der ligger i Rambouilletaftalen, at man om 3 år skal kunne afgøre sin endelige placering, præcis som de i Tjetjenien, efter at de fik fred, inden for 4 år skulle afgøre, om de ville være en del af den russiske føderation eller ikke ville være en del af føderationen.

Det er en misforståelse at forestille sig, at fordi Serbien i 1912 erobrede Kosovo, så har de evig ret til det. Skal en enkelt historisk erobring betyde, at befolkningen skal være undertrykt i al evighed? At de så også havde det i 200 år i middelalderen, giver dem jo heller ikke ret til det. Jeg går heller ikke ud fra, at hr. Holger K. Nielsen mener, vi har ret til den estiske befolkning eller nødvendigvis til befolkningen i Skåne, Halland og Blekinge.

Jeg går ud fra, at hvis man vil respektere kosovanerne, må man også respektere, at de har ret til selvstyre og derefter at afgøre deres egen situation. Det må være det, det hele drejer sig om, at 90 pct. får lov til at afgøre deres forhold, og Milosevic skal ikke påføre dem, hvordan de skal leve. Det er det, han har prøvet på. Det er

det, FN har prøvet at standse, og det er ikke lykkedes gennem FN's resolutioner, og det vil heller ikke lykkes gennem SF's forslag til vedtagelse. Det lykkes kun ved fasthed.

(Kort bemærkning).

**Holger K. Nielsen (SF):**

Det er klart, at både hr. Søren Søndergaard og hr. Per Stig Møller rejser et meget vigtigt principielt spørgsmål, og jeg kan da ønske, at det alle steder var som i Sønderjylland, hvor man på forbilledlig vis fik løst nogle problemer, og hvor den danske linje også efter Anden Verdenskrig var, at vi ikke skulle have en grænserevision, fordi befolkningen i Sydslesvig ikke ønskede at komme til Danmark.

Det var det, som der var en masse polemik om her i Folketinget med regeringsfald og det hele, hvor Knud Kristensen ville have en grænserevision, men hvor vi sagde: Nej, vi har den gamle politik. Det er folk med selvbestemmelseret, der skal bestemme. Det er en fornuftig politik, jeg er helt enig, men Balkan kan bare ikke overføres til det her, ikke uden videre. Jeg ville ønske, at det kunne.

Alle erfaringerne fra Jugoslaviens opløsning viser, at man skal være utrolig forsigtig med at gå ind og ændre på grænserne, og en løsrivelse af Kosovo ville være en grænserevision i forhold til det nuværende Jugoslavien, og derfor synes jeg, vi skal have et perspektiv i baghovedet, der i stedet for hedder mere selvstyre, demokrati, udfoldelse af politiske, demokratiske, kulturelle rettigheder.

Så kommer hr. Per Stig Møller og spørger: Skal man ikke altid have lov til at kunne løsrive sig? Men hvad med de albanere, der bor i Makedonien? Skal de ikke have lov til det? Hvad med de russiske mindretal, der bor i de baltiske lande? Bør de ikke have lov til i de områder, hvor de bor, at sige: Vi vil tilbage til Rusland? Hvad med baskerne? Skal de ikke have lov til at løsrive sig fra Spanien?

Der er jo fantastisk mange nationale mindretal her i Europa. Hvis vores udgangspunkt er, at vi skal løse disse mindretalsproblemer gennem grænserevisioner, så skal vi enten have en ny Wienerkongres – o.k., så kan vi gøre det, men det er en ganske kompliceret affære – eller konsekvensen bliver de borgerkrige, vi har oplevet i Jugoslavien. Og dér siger jeg, at på trods af alle de principper, og sådan set rigtige principper, som både hr. Søren Søndergaard og hr. Per Stig Møller opstiller, så foretrækker jeg, at